

penitus separatim, exemptumque à jure Herbypolensis Episcopi. Hac vigente controversia, cum Fulden- sis Abbas Pontifici supplicasset, ut unum ex suis Monachis Capitulari- bus crearet Episcopum *in partibus*, ad hoc ut in iis locis, quæ omnimo- da suæ jurisdictioni subjecta contende- bat, Ordinis munia exerceret, an- nuit ejusdem precibus Pontifex, Mo- nachoque in Episcopum assumpto concessit, ut quam obtinebat, Præ- posituram Regularem retineret; ve- luti pandit Decretum Congregationis Consistorialis editum die 25. Janua- rii 1728. addita tamen clausula, ut hujusmodi concessio sine præjudi- tio jurium non minus Herbypolensis Episcopi, quam Abbatis Fulden- sis, facta haberetur. Contigit etiam quandoquæ, ut Summi Pontifices per se, nemine instante, cogitaverint de emerito aliquo Ecclesiastico ad Episco- patum *in partibus* promovendo, ut is potestate Ordinis uteretur in quædam loca ab ordinaria Episcoporum juris- dictione exempta, & Sanctæ Sedi im- mediatè subjecta; vel de quibus saltem illis erat, an ordinariæ alicujus Episcopi jurisdictioni, an potius supremæ Sedis auctoritati immediatè subicerentur. Cum celebris P. Augustinus Calmet electus fuisset Abbas monasterii Sancti Petri Senonensis, Ordinis Sancti Be- nedicti, Congregationis SS. Vitonis, & Adulphi, nullius, seu Tullen. Diocesis, illius electio in Abbatem fuit ab Apostolica Sede confirmata, at- que insuper, non minus ob regionis necessitates, quam ob eximia ejusdem novi Abbatis merita, oblatus illi fuit Episcopalis titulus *in partibus*, una cum facultate exercendi Pontificalia in exemptis Lotharingiæ locis. Verum (id quod honoris causa eximii illius viri dixerimus) humillimas ipse qui- dem gratias egit pro electionis suæ

confirmatione, at honestissima propo- sita excusatione, ab oblato Episcopatu acceptando abstinuit; uti colligitur ex ejusdem epistola ad Benedictum XIII. Pontificem data Kalendis Novembris 1728. tum, quia nimirum ad Episco- palem dignitatem, curasque assump- tus, studia sua persequi, tum quia Abbatiam ipsam ea, qua decebat, cura & sollicitudine administrare nequivis- set: „Nec etiam poterit servus tuus „deinceps otiosè studiis incumbere „litterarum sacrarum, nec fratrum „suorum curæ, nec propriæ Abbatie „regimini, nec Congregationis suæ „utilitati.” Pontifex autem epistolari suo Brevi dato die 12. Septembris 1729. commendare non destitit animi moderationem emeriti illius Religiosi viri, quem proinde ab onere ipsi jam destinato immunem esse, jussit, alia inita ratione, ut spiritualibus anima- rum indigentis occurreretur: *Animi tamen tui moderatio, quæ supplicibus litteris, fuisque precibus, proposito honori se se subducere conata est, Nos de conferendæ dignitatis sententia deduxit; ita tamen, ut præcla- ram, quam gerebamus, de tuis me- ritis opinionem amplius confirmaverit, eoque te bonorum laudibus dig- norem probaverit, quo studiosius, & enixius religiosam modestiam obla- tis præmiis antetulisti.*

CAPUT XV.

De postulatis, quibus alia extraordi- naria subsidia in Episcoporum leova- mem, seu aliqua honoris insignia, ad Ecclesiarum decus augendum, petuntur.

Anno 1733. Episcopus Concep- tionis de Chile in America retu- lit, intra Diocesis suæ fines compre- hendi Provinciam nuncupatam Chile,

ex

ex aliquot Insulis constatam, quas in- colunt Catholici; hanc autem regio- nem tercentarum leucarum spatio ab Episcopali Sede dissitam esse; ideo- que unum tantummodò Episcopum, Didacum Nontenerum nomine, ausum fuisse eò se conferre, propterea quòd terra iter haberet, ob insidias barba- rorum periculosum; mari verò, lon- gè sit periculosius. Addebat in sua relatione Episcopus, jam à pluribus annis per eam Provinciam nemini Confirmationis Sacramentum fuisse collatum; quapropter instabat vehe- menter, ut aliquot Sacerdotibus, eò profecturis, à Summo Pontifice po- testas fieret ministrandi Confirmatio- nis Sacramentum, adhibito tamen Oleo per Episcopum benedicto. Ejus- modi instantiæ ab aliis quoque Epis- copis suarum Ecclesiarum statum referentibus ad Congregationem Con- cillii frequentes delatæ fuerunt. Et quamvis eadem Congregatio tanta non polleat auctoritate, ut simplici Sacerdoti expeditam facultatem pos- sit tribuere; hinc tamen non fit, quin ipsa, perpensis, probatisque propositæ instantiæ momentis, consi- lium suum, & preces penes Summum Pontificem interponere debeat, ut de- precanti Episcopo, quod justè postu- lat, indulgeatur. Superiùs fusè jam demon- stravimus, Episcopum esse ordi- narium Confirmationis ministrum; posse tamen hoc munus ex Pontificio In- dulto simplici quoque Sacerdoti dele- gari, neque deesse hujusmodi conces- sionum, sive indultorum exempla; uti videre est lib. 7. cap. 7. & c. 8. Quare omnis diffi- ultas eò redigitur, ut justa ratio & causa proponatur, ob quam dispensatio sive indultum concedi me- ritò possit. Neque enim extraordinarii ministri expetenda per se ipsam agere valet; quemadmodum in rem nostram

rectè perpendit Suarez *in 3. part. D. Thom. tom. 3. q. 72. art. 1.1. disp. 36. sect. 2. §. Tert. pars.* Quoties autem, gens aliqua, sive diocesis pars, defi- ciente ordinario Confirmationis minis- tro; Sacramentum hoc suscipere ne- quit, satis id esse dicendum est, ut extraordinario ministro simplici nempè Presbytero, delegetur facultas, illud administrandi per eum regionis trac- tum, adhibito tamen Oleo ab Episco- po benedicto; ut etiam rectè advertit Cardinalis de Lugo *in suis Resp. mo- ral. lib. 1. dub. 6. n. 4.* En ejus ver- ba: *Causa requisita ad hanc conces- sionem, non debet afferre secum ne- cessitatem simpliciter & absolute, cum hujus Sacramenti usus & suscep- tio non sit de necessitate salutis; sed sufficit, quod talis concessio neces- saria existimetur, ut incolæ alicujus provinciæ, vel certè magna pars ca- rere non debeat hoc Sacramento ex defectu ministri; quæ causa suffi- ciens judicari solet à Sede Apostoli- ca ad hunc effectum.* Huic autem fundamento & rationi Nos ipsi adhæ- simus cum per nostras Apostolicas lit- teras in forma Brevis hujusmodi indul- ta tribuimus Archiepiscopo Limano, & Episcopo Quitensi; illi nimirum sub die 12. Februarii; huic verò 8. Junii 1751. Priori nempè facultatem fecimus designandi, deputandique Sacerdotem aliquem sive Secularem, sive Regula- rem, qui Oleo ab ipsomet Archiepisco- po benedicto Confirmationis Sacramen- tum administraret incolis loci *de la Cer- ra del Sal* nuncupati, in Indiis Occi- dentalibus, propterea quòd ipsi Archi- episcopo non liceret ad eum locum, quamvis intrà fines suæ Diocesis situm, appellere; alteri autem auctoritatem concessimus deputandi Religiosos ex Ordine Minorum S. Francisci strictio- ris Observantiæ, ut Oleo ab ipso itidem benedicto Christifideles incolentes loca

ab ipsius residentiae loco valde dissita confirmarent. Utramque tamen facultatem, seu indultum, decennii spatio conclusimus.

II. Ecclesias consecrare, ut cuique compertum est, ad dioecesanum Episcopum pertinet; qui si forte consecrationem aggredi per se nequeat, potest ad eam peragendam alium Episcopum advocare; sed minimè ipsi licet id muneris simplici Presbytero, etiam cum sacris Oleis per ipsum Episcopum benedictis, exequendum delegare: hujus quippè rei facultas uni Romano Pontifici reservata est, quemadmodum fusiùs evincunt Gonzalez in c. *Aqua*, n. 3. & seq. de consecrat. Eccles. Van-Espen Jur. Eccles. part. 2. tit. 16. num. 10. Pirhing. ad lib. 3. Decret. tit. 40. cap. 3. §. 1. Schmalzgrueber ad eumd. tit. §. 1. Tamburin. de Jur. Abbat. tom. 1. disp. 23. quæst. 7. Qua in re adnotatione planè digna dignum est, quod legitur in Concilio Hispalensi secundo, habito anno 619. cui præfuit S. Isidorus, ubi nimirum Agapii Cordubensis Episcopi factum, qui ad consecrandas Ecclesias quandoquè simplices Presbyteros delegerat, tamquam adversus canonicas sanctiones attentatum, à Patribus improbatur, atque damnatur: *Septimo examine relatum est nobis, venerandissimum quondam Agapium, Cordubensis Urbis Episcopum, frequenter Presbyteros destinasse, qui absente Pontifice, Altaria erigerent, Basilicas consecrarent. Quod quidem non est mirum id præcepisse virum Ecclesiasticis disciplinis ignarum, & statim à seculari militia in Sacerdotale ministerium delegatum. Ergo, ne ultra talis à nobis licentia usurpetur, communi sententia statuendum oportuit; scientes, quia, sicut Presbytero illicita consecratio est Altaris, ita & constitutio. Insuper, si Ecclesia jam consecrata pollua-*

tur, à nemine potest, præterquam ab Episcopo dioecetano, reconciliari; nec licet Episcopo hujusmodi Ecclesiae reconciliandæ facultatem simplici Presbytero delegare, quantumvis aquam ab Episcopo benedictam adhibiturus esset cum hoc etiam Summo Pontifici reservatum sit, ut simplici Presbytero facultatem reconciliandæ Ecclesiae pollutæ, quæ priùs fuerat consecrata, indulgere valeat; quemadmodum legere est in Decretali Gregorii IX. incipiente *Aqua, de consecrat. Ecclesiae*. Porro illa verba, quæ priùs fuerat consecrata, haud inconsultò adjecimus; nam, si simpliciter benedicta fuerit, tunc idem Gregorius IX. in cap. *Si Ecclesia, de consecrat. Ecclesiae*, statuit, nulla præobtentata delegatione, per simplicem Sacerdotem, adhibita aqua benedicta, quam sanctam, sive lustralem vocant, posse Ecclesiam pollutam reconciliari.

III. Ex relationibus status Ecclesiarum, quas plurimas percurremus, numquam reverà deprehendimus, aliquem Episcopum postulasse, ut sibi permitteretur alicujus Ecclesiae consecrationem simplici Sacerdoti delegare. Haud tamen inficiabimur, extare exempla concessionum, sive indultorum, quibus Summi Pontifices ex urgentissimis causis hujusmodi facultatem dederunt alicui simplici Sacerdoti, aliquo tamen gradu, vel dignitate decorato. Paulus III. Pontifex Maximus Abbati Ludovico, ejusque in Einsidlenis monasterii regimine successoribus donec certæ rerum circumstantiæ manerent, consecrandarum Ecclesiarum tribuit facultatem. Litteræ Apostolicæ datæ fuerunt die 18. Decembris 1542. & deinde confirmatæ à Summo Pontifice Pio IV. die 9. Februarii 1562. quarum hæc sunt verba: *Quod ipse Ludovicus, & pro tempore existens Abbas monasterii hujusmodi, durantibus dictis hæc estibus,*

præfatum monasterium, & quæcumque ad illud pertinentia, Ecclesias, Oratoria, Cæmeteria, & loca hæcenus consecrata, & benedicta, necnon Calices, Patenas, Libros, Vestimenta, & alia mobilia, ac etiam Tabernacula custodiæ Eucharistia consecrare, & benedicere.

IV. At, si in Episcoporum relationibus exempla non occurrunt eorum, qui auctoritatem petierint delegandi simplici Presbytero consecrationem Ecclesiae, quam ipsi, justo aliquo impedimento detenti, peragere nequirent, non tamen desiderantur similia illustrium Abbatum exempla, qui in relatione status suarum Abbatiarum rogarunt, ut sibi liceret subjectas sibi met Ecclesias solemniter dedicare; tum scilicet ut Episcopum, quem advocare potuissent, itineris molestia levarent, ac nimiis sumptibus in id necessariis parcerent; tum etiam ut hoc spiritualis solatii genus præberent Fidelibus suæ jurisdictioni subjectis, atque cupientibus Prælatum suum intueri, solemnem hunc actum augusto ritu peragentem. Celebris planè est Campidonensis monasterii Abbatia, quemadmodum noscere licet ex Analectis Patris Mabillon in *Itineris Germanici descriptione*. De illius antiquitate, privilegiis, atque prærogativis insignibus, fusiori calamo agit Bruchius in *serie monasteriorum Germaniæ illustrium*. Abbatialis Ecclesia fuerat ab Adriano I. Pontifice consecrata; ac, cum sæculo decimo septimo, Suecico bello sæviante, fuerit solo æquata, indeque à fundamentis præclaro planè ædificio restituta, ideoque oporteret, ut novum Templum solemniter inauguraretur; Campidonensis Abbas facultatem sibi fieri petiit eandem consecrandi, pluribus, & satis validis allatis momentis rationum, atque inter alia exponendo, novam Ecclesiam

fuisse gravibus monasterii sumptibus restitutam, populosque incredibili quodam gaudio perfusum iri, si viderent, consecrationis ritum ab ipsomet eorum Præsule peragi. Nos autem, his omnibus perpensis, atque præsertim hoc minimè futurum primum ejusmodi concessionis exemplum, dum, præter superiùs commemoratum, novimus, Abbatem Corbejensem plures ex Apostolico indulto Ecclesias consecrasse, Apostolicas litteras ad Campidonensem Abbatem expediri jussimus datas die 12. Martii 1748. in quibus hæc verba leguntur: *»Hujusmodi supplicationibus inclinati, »tibi eandem Ecclesiam monasterii »Campidonensis, juxta præscriptum »in Rituali Romano, servatis aliis »de more servandis, recepto priùs »Oleo sacro ab Episcopo benedicto, »pro hac vice tantum, consecrandi »facultatem auctoritate Apostolica »tenore præsentium tribuimus, & »impertimur.»* Itaque sequente mense Majo, solemniter, ac planè splendida Ecclesiastica pompa, novi Templi consecratio per Abbatem celebrata fuit.

V. Ex hæcenus narratis facile intelligent Abbates, aliquo Prælato inferiores, jurisdictionem quasi Episcopalem exercentes, si qui fortè in suis relationibus hujusmodi facultatem consecrandi Ecclesias postulare deliberaverint, quid sibi responsi expectare valeant à Congregatione Concilii. Siquidem ipsis demonstrandum erit, hujus generis indulta difficilè admodum ab Apostolica Sede concedi, nec nisi justis de causis, ac certis urgentibus circumstantiis, atque legitimis adjectis conditionibus aliàs impertita fuisse. Non eandem profectò difficultatem fore dicemus, ubi agatur de facultatibus, quas sibi quandoque indulgeri petunt Episcopi, ut scilicet ali-

quem simplicem Sacerdotem delegare possint ad reconciliandas Ecclesias consecratas, quæ casu aliquo pollutæ fuerint; siquidem Innoc. IV. in suis *Commentar. ad cap. Aqua, de consecrat. Eccles.* pro hujusmodi concessionum usu amplissimum testimonium tulit: „Audivimus ante, quod Papa pluribus Episcopis indulset, quod per simplices Sacerdotes possent reconciliare Ecclesias, aqua tamen primum per Episcopum benedicta.”

VI. Præstantiora honoris insignia, quæ aliquandò, ad Ecclesiarum suarum decus augendum, concedi sibi postularunt Episcopi, hæc sanè dicenda sunt, nimirum erectæ Crucis prælatio, & usus Pallii certis anni diebus, & in sacris quibusdam actionibus in Pontificali Romano descriptis, quamvis Ecclesiæ non Metropolitanæ, sed simplici Cathedrali præessent. De his quidem hoc ipso in Opere jam actum fuit, nimirum *superiori lib. 2. cap. 6.* nec Nobis umquam in mentem venisset eorum tractationem resumere, nisi Episcopus Quinqueeclesiensis in Hungaria Pallium sibi concedi impensius rogasset in relatione status Ecclesiæ suæ, ad quam, Nobis jubentibus rescriptum fuerat, Nos minimè prætermitturos exhibitas preces sedulo expendere.

VII. Itaque ex his, quæ superius diximus, nonnulla hic repetenda necessariò ducimus. Primò videlicet, quamvis Pallium sacrum sit insigne Romano Pontifici præcipuum, cœpisse tamen Romanos Pontifices illud ipsum indulgere, non omnibus quidem Archiepiscopis, sed paucis quibusdam, & ea fertur de causa, quod hi ab ipsis constituerentur Vicarii Apostolici; quapropter vetustioribus temporibus uni per universam Galliam Arelatensi Archiepiscopo Pallium concessum legitur, in Hispaniis Hispalensi, Saloni-

tano in Dalmacia, Ravennati in Italia, Syracusano in Sicilia, Calaritano in Sardinia; uti eruditè demonstrat Cardin. Bona *Rer. Liturgicar. lib. 1. cap. 24.* pergitque Thomassinus de *beneficiis part. 1. lib. 2. cap. 54. n. 7.* & octavo dumtaxat exeunte sæculo eam obtinuisse consuetudinem, ut omnibus indiscriminatim Archiepiscopis Pallium indulgeretur; quemadmodum videre est *tom. 2. Oper. posthum. Mabillonii*, ubi inserta legitur erudita Dissertatio Theodorici Ruinart *De Pallio Archiepiscopali*, pag. 47. cap. 11.

VIII. Secundò iterum dicimus, per ea quoque tempora, quibus haud omnes indiscriminatim Archiepiscopi Pallio decorabantur, sed per pauci, & insigniores, quique insuper in provinciis munere Vicarii Apostolici fungebantur, à Romanis Pontificibus etiam simplices quosdam Episcopos fuisse Pallio insignitos. Hujusce rei exempla afferuntur à Cardinali Bona *loc. cit. id-que ipsum animadversum quoque fuit à Garnerio in Appendice ad Librum Diurnum dissert. 3. n. 26. in notis ad cap. 4.* Porro, quidquid sit de Pallii concessionibus, quæ à nonnullis traduntur per Sanctum Linum, aut per Sanctum Sylvestrum iudictæ, uti videre est apud Sandinum in *Vita S. Marci Papæ*, Nos libenti animo assentimur Cardinali Baronio *ad annum 336. & Pagio Breviar. Gestor. Rom. Pont. tom. 1. in Vita S. Marci*, qui auctoritate libri Pontificalis primùm exemplum concessionis Pallii, simplici Episcopo factæ, acceptum referunt S. Marco Papæ, qui hoc insigni donavit Episcopum Ostiensem, ob eam, quæ jam tùm fruebatur, prærogativam consecrandi Romanum Pontificem, qui non antea Episcopus inunctus fuerat. Et sanè in hæc usque tempora Ostiensis Episcopus utroque po-

ho-

honore consecrandi nimirum Pontificem, uti alibi diximus, simulque gestandi Pallium ea tantummodò in functione. Quapropter, cum Pontifex Ostiensis Episcopo Pallium elargitur, inter cætera, hæc ad eum verba dicit: *Ut eo utaris in Consecratione Summi Pontificis*; uti advertunt bon. mem. Cardinalis Petra *tom. 5. ad Constit. 3. Pii II. sect. unic.* & recentior Catalanus in *suis Comment. ad Pontifical. Roman. part. 1. tit. 14. §. 3. n. 5.* Nec spernendum est, quod legitur apud Robertum in *Supplemento ad Sigebertum*, ubi disserens de Pallio, quo utitur Ostiensis Episcopus, inquit: „Habet Pallium solummodò ad ea, quæ pertinent in Ordinatione, & Consecratione Romani Pontificis:” quod ipsum refertur ab Alteserra in *Commentariis ad cap. Cum in juventute, de presumptionibus.*

IX. Tertio recognoscimus, vehementissimas in Ecclesia olim exarsisse contentiones inter Episcopos suffraganeos Pallium consecutos, & Archiepiscopos, quibus illi subdebantur, utraque tamen partè minùs rectè contendente. Autumarunt siquidem nonnulli simplices Episcopi, qui Pallio fuerant decorati, se propterea subtractos fuisse à jurisdictione Metropolitanæ, cui subdebantur, seque posse Archiepiscopos appellare, & inscribere, quemadmodum noscere licet apud de Marca *de Concordia lib. 7. cap. 23. num. 7.* ex Garnerio præcitato loco *num. 32. & 33.* Thomassinus de *Beneficiis part. 1. lib. 2. cap. 56. num. 11.* du-Cangio in *suo Glossario recentiori tom. 5. verb. Pallium §. Episcopis*, ubi etiam subdit, hanc veluti regulam nonnullos inducere voluisse, ut inter æquales, nimirum inter duos Pallio utentes, is præcedere deberet, qui primus Pallium fuisset consecutus. Hæc, & alia

injustè præsumpta, sunt contra mentem summorum Pontificum, qui dum Pallio honores arunt aliquem Episcopum, numquam in animo habuerunt, hujus tantummodo indulti vi, Episcopum Pallio insignitum subducere à Metropolitanæ sui jurisdictione, vel quidquam de hujus juribus aut præminentis detrahere, sed in eo dumtaxat Episcopi decus augere, ut in quibusdam solemnibus actionibus, certisque designatis diebus, licet Archiepiscopali titulo, & jure destitutus, posset pallium induere. Injustam itidem causam tuebantur Metropolitanæ, qui ut sartam tectamque suam jurisdictionem servarent, ausi sunt aliquandò contendere, ne à Pontifice Pallium ulli suffraganeorum concederetur, nisi suus, & comprovincialium Episcoporum consensus accederet; integrum enim semper esse debet Romano Pontifici, hujusmodi sacris honoris insignibus condecorare, quemlibet Episcopum, absque eo quod alienum arbitrium investigare ac sequi teneatur.

X. Quarto tandem hic denuò subdimus, Romanos Pontifices, dum suffraganeos Episcopos Pallio honestarunt, omni studio, & sollicitudine cavisse, ne ullum Metropolitanis afferrent præjudicium quoad ipsorum auctoritatem, jurisdictionem, & præminentiam, in suffraganeos Pallio decoratos obtinendam. Perspectissima hujusce rei argumenta habentur *superiori lib. 2. cap. 6.* & in præcitata quoque Dissertatione Patris Ruinart *de Pallio Archiepiscopali pag. 487. tom. 2. Oper. posthum.* Patris Mabillonii. Eystetensi Episcopo Nos justis & gravibus de causis indultum concessimus Crucem sublimem præferendi, his tamen additis conditionibus: *Non tamen in præsentia Archiepiscopi, nisi de ipsius consensu, & salvo in omnibus jure Metro-*

politico; uti videre est in nostra Constitutione ad Pastoralis, n. 133. Bullarii nostri tom. 1. Simile privilegium, una cum altero utendi Pallio præfinitis functionibus, & diebus, Nos ipsi concessimus Episcopo Warmiensi, & Sambiensis, ob eas causas, quas in nostris Litteris recensuimus. Quia verò Episcopus hic Apostolicæ Sedi immediatè subjectus est, non oportuit pro Metropolitanis iuribus quicquam cavere; verumtamen ipsi interdictum fuit, ne extra diocesis suæ fines obtentis honoris insignibus uteretur, quamvis Ordinarii loci consensus accederet, neve in Regni, aut in Sacri Romani Imperii comitiis, ac ne in ipsa quidem sua Diocesi, quoribus aliquis Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, aut Apostolicæ Sedis Nuntius adesset; quemadmodum legere est in nostra Constitutione Romana Ecclesiæ, quæ prima est in supplemento ad tom. 3. nostri Bullarii. Denique si Herbipolensi Episcopo, Moguntini Archiepiscopi suffraganeo, Pallii honorem detulimus, id præstitimus hisce additis cautionibus: „Salvo in omnibus jure Metropolitico Ecclesiæ Moguntinæ, illiusque Archiepiscopi pro tempore existentis, & nihil immutato præcedentiæ ordine inter ipsos Herbipolenses, aliosque Episcopos, sive ejusdem, sive alterius provinciæ, hactenus de jure, usu, aut consuetudine in quibusvis functionibus, consensibus, aut comitiis servare solito;” uti perhibent nostræ litteræ, quæ tom. 4. Bullarii nostri inserentur.

XI. Qua quidem in re illustrata secuti sumus duorum Prædecessorum nostrorum exempla, nimirum S. Leonis IX. & Alexandri II. Romanorum Pontificum. Quod enim ad S. Leonem attinet, cum anno 1006. Francofurti habitum fuisset Concilium ad erectio-

nem novi Episcopatus Bambergensis stabilendam, uti videre est apud Cardinalem Baronium ad præindicatum annum, ubi ejusdem Concilii acta refert, cumque territorium, quod novo Episcopatu fuerat in diocesim designatum, subjectum antea fuisset Herbipolensi Episcopo, hic sanè vehementer erectioni obstiterat; at eam impedire nequivit, cum & S. Henricus I. Imperator opportunos fundos, & annuos redditus ad novum Episcopatum erigendum contulisset, & Joannes Papa XVIII. seu XVI. suam in id interposuisset auctoritatem; quemadmodum noscere licet apud Barre in *Historia Generali Germaniæ* t. 3. pag. 563. Licet autem nunc temporis Episcopatus Bambergensis Apostolicæ Sedi immediatè subjectus sit, nullique proindè subdatur Archiepiscopo, uti videri potest tum apud Jacobum Wilhelmum Imhofum in *notitia Sacri Romani Germanici Imperii* lib. 3. cap. 3. pag. 117. n. 5. tum apud Miræum in *notitia Episcopatum Orbis Christiani verb. Bambergæ*; at superioribus temporibus Bambergensis Episcopus suffraganeus erat Moguntinæ Archiepiscopalis Ecclesiæ. Itaque Henricus II. petiit à Summo Pontifice Leone IX. ut Bambergensi Episcopo Pallium quibusdam solemnioribus diebus adhibendum indulgeret. Annuit autem Pontifex; tum ut votis obsecraret Imperatoris id vehementer optantis: *rogatu Filii dilectissimi nostri Imperatoris Henrici*; tum quia in Ecclesia Bambergensi Episcopus fuerat Clemens II. Pontifex, ejusdem Ecclesiæ antea Episcopus: *Pro veneratione Antecessoris nostri pie memoriæ Domini Papæ Clementis, primum ejusdem urbis Episcopi*; tum denique in piam recordationem S. Henrici I. Imperatoris, qui uti adnotatum est, Episcopatum fundaverat:

rat: *Præfata Ecclesiæ constructoris benignissimi*. Verum, quia uti præmonuimus, Bambergensis Ecclesia tunc erat Moguntinæ subjecta, idcirco Pontifex clausulam hanc superaddidit: *Salva auctoritate dominæ Metropolitanæ Moguntinæ Ecclesiæ*; quemadmodum videre est apud Papebrochium in *Conatu Historico de Romanis Pontificibus*, ubi de Clemente Papa II. agit. Quod autem spectat ad Alexandrum II. hic privilegium gestandi Pallium indulgit Bucardo Alberstadiensi, cujus Ecclesia, & tunc erat, & nunc quoque est ejusdem Moguntinæ Metropolis suffraganea. In hujus autem concessionis Diplomate relato à Leibnizio tom. 1. Scriptor. Brunsvicens. pag. 126. hæc leguntur: *Salva auctoritate, & magisterio sanctæ Metropolis Moguntinæ Ecclesiæ, salvo quoque fratrum tuorum Coepiscoporum, & ordine, & loco*.

XII. His positis notionibus, propius accedentes ad expendendam Pallii postulationem, quam Quinqueeclesiensis Episcopus in relatione status suæ Diocesis proposuit, quamque Congregatio Concilii ad Nos detulit; hæc primum profitebimur, si quando Nos eandem duxerimus admittendam, cum minimè ignoremus, Episcopum Quinqueeclesiensem inter suffraganeos Archiepiscopi Strigoniensis recenseri, non aliter à Nobis optatum illi privilegium concessum iri, quam salvo, ut par est, jure & auctoritate memorati Archiepiscopi; aliisque additis cautionibus omnino necessariis, ne in Episcoporum ordinem turbæ contentionesque immittantur.

XIII. Redacta autem quæstione ad ipsius petitionis merita, & ad æquitatem concessionis, enuntiato semper modo temperandæ, illud in discussione venire potest, ubi Pallium, quod expetit Quinqueeclesiensis Episco-

pus, eidem indulgeatur, an id reputari debeat privilegium, quo numquam illius prædecessores gavisi fuerint; ac potius redintegratio ad prærogativam aliis eidem prædecessoribus concessam, uti plures autumant; quibus etiam curæ est animadvertere, haud mirandum esse, si desiderentur monumenta exposita, obtentique Pallii ab Episcopis Quinqueeclesiensibus, propterea quod Quinqueeclesiensis civitas fuerit anno 1543. à Turcis occupata, & non nisi anno 1686. Catholicorum armis ex illorum manibus vindicata; illius notitiis, monumentisque omnibus ita turbatis; atque in omnem partem dispersis, ut, licet Quinqueeclesienses Episcopi Pallio usi fuissent, nil mirum foret; nullum superesse hujusce rei vestigium. Adeatur Peterffy *Synodus Hungar. part. 2. pag. 412.* in Præfatione ad Synodum Diocesanam, à Quinqueeclesiensi Episcopo habitam ano 1714.

XIV. Illud certum est, Calanum Episcopum Quinqueeclesiensem sæculo XII. tanta probitatis fama excelluisse, ut ipsi Apostolica Sedes Pallii honorem detulerit; cujus rei amplissimus testis est Innocentius III. in sua epistola, quæ in editione Bosqueti habetur lib. 1. num. 12. ac etiam in libro Decretalium relata est in cap. *Cum in juventute, de præsumptionibus*, cujus hæc sunt verba: *Cum in juventute sua Quinqueeclesiensis Episcopus adeo se maturum, honestum, & providum exhibuerit, ut ab Ecclesia Romana Pallio meruerit decorari*. Cum autem subinde idem Calanus, jam ætate confectus, aulicis machinationibus impetitus, à Bala III. & Emerico Hungariæ Regibus accusatus fuisset de incestuoso stupro nepti illato, hujusce criminationis notione Episcopo Auriensi ab Innocentio III. Pontifice delegata, triumphavit

accusati Antistitis innocentia, cui juxta vigentem tunc temporis disciplinam, canonica purgatio delata fuit; ut deprehenditur *ex præfato cap. Cum in juventute, de præsumptionibus, & ex cap. Cum in juventute, de purgatione canonica.*

XV. Satis id fuit Auctori *Topographiæ magni Regni Hungariæ*, ut assereret, Pallium esse prærogativam specialem Quinqueclesiensis Episcopi: „Præcipua loci hujus Antistitum „prærogativa est, quod Pallio, solis „Archiepiscopis, Patriarchis, & Pa- „pæ proprio, donari soleant. Orna- „mentum hoc sanè peregrinum, quia „paucissimis in Orbe Episcopis con- „cessum:” quemadmodum videre est *lib. 3. cap. 14. §. 5.* Satis, & id habuerunt Canonistæ Germanici, ut idem affirmarent; uti videre est apud Pirhing. *in lib. 1. Decretalium t. 8. num. 3. Analect ad eundem t. num. 4. Pichler eod. tit. n. 3. Schmalzgrueber n. 4. §. Ex specialis Sedis.* Immo id unum in eandem sententiam impulit quoque alios ex aliis nationibus Canonistas, veluti Alteserram *præcit. loco, Vallens. ad tit. Decret. de auctoritate & usu Pallii §. 1. n. 6. Azorium Instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 34. quæst. 3.* At, qui attentius expenderit memoratam Pallii concessionem, qua Quinqueclesiensis Episcopus honestatus fuit, in eam facile sententiam deveniet, nil aliud illam fuisse, quam personale indultum, quod simul cum indultarii Episcopi vita evanuerit, quemadmodum scitè animadvertit Cardinalis Ostiensis *in Summa ad tit. de auctoritate & usu Pallii n. 3.* ubi sic ait: *Aliquibus etiam conceditur (Pallium videlicet) ex privilegio personali, sicut Quinqueclesiensi, ut infra de præsumptionibus, cap. Cum in juventute. Sed hoc extinguatur cum persona.*

XVI. Quapropter si Pallii honorem Quinqueclesiensis Episcopo deferemus, concessionis nostræ fundamentum statuemus partim in debita veneratione erga Sanctum Fundatorem illius Ecclesiæ, nimirum Sanctum Stephanum Hungariæ Regem, cujus Diploma, in eam rem editum, impressum est apud Inchoffer *Annal. Eccl. Regn. Hung. pag. 290. & in Topographiæ ejusdem Regni pag. 270.* partim etiam in recensita quasi communi opinione, qua vulgò creditum est, realem fuisse, non autem personale, quæ olim Episcopo Quinqueclesiensis concessa fuerat, Pallii prærogativam; præterea in iteratis precibus ex parte Quinqueclesiensium Episcoporum hac de re ad Sanctam Sedem delatis; denique in studiosis officiis, quibus hoc idem à Nobis postulavit Charissima in Christo Filia nostra Maria Theresia nunc Hungariæ Regina in Romanorum Imperatricem electa. Similia enim rationum monumenta aliàs expenderunt; probaruntque Prædecessores nostri, cum petitionibus Pallii per Episcopos propositis annuerunt; ut patet ex ipso superius memorato exemplo concessionis Pallii Bambergensi Episcopo factæ. Si quis autem collecta inspicere cupiat exempla concessionum Pallii, quas Romani Pontifices contulerunt in Archiepiscopos per ea tempora, quibus Pallii honor, non omnibus, sed paucis tantummodò Archiepiscopis tribuebatur, vel in simplices Episcopos, non minùs ob præclara eorum merita, qui hujusmodi insignibus decorabantur, quam ob interpositas pro iis preces ab Imperatoribus, vel Regibus; legat Opus *de Potestate, & Politia Ecclesiæ*, eruditè compositum à Patre Bianchi, *tom. 5. part. 1. lib. 3. cap. 2. §. 2. num. 5. & eodem cap. 2. §. 4. num. 11.*

XVII. Latini titulares Patriarchæ Constantinopolitanus, Alexandrius, Antiochenus, & Hierosolymitanus, quemadmodum, & Archiepiscopi *in partibus*, Pallii honore non fruuntur; usus enim Pallii propriæ cujusque provinciæ finibus circumscribitur, ut constat ex titulo Decretalium *de auctoritate & usu Pallii*; hi autem omnes extra provinciam suam commorantur. Sanè, pervolutis Diariis rerum Consistorialium, unum tantummodò offendimus exemplum concessionis Pallii, qua præfatos quatuor Patriarchas decoravit Clemens X. Pontifex in Consistorio secreto, habito die 20. Aprilis 1671. uti narratur in Diariis manuscriptis Fulvii Servantii in Pontificio Sacello Cæremoniarum Magistri *tom. 4.* Verùm ea censenda est peculiaris gratia præfatorum tunc existentium Patriarcharum personis tributa. Et quidem exemplum illud minimè secuti sunt successores Pontifices, quibus satis fuit, Patriarchis, & Archiepiscopis *in partibus* designatis, & consecratis indulgere, ut absque honore Pallii, Patriarchæ, & Archiepiscopi appellari, eoque titulo uti possent, non obstante contraria sanctione Innocentii III. Pontificis *in c. Nisi specialis, de auctoritate & usu Pallii.* Clemens XI. Pontifex Patriarcham Antiochenum constituit celebrem Cardinalem de Tournon, cum ipsum ad Sinas Apostolicum Legatum misit, & idem non detulit Pallii honorem. Nos verò Papiensi Episcopatu titulum Archiepiscopi Amasiensis perpetuò univimus; uti videre est in nostra Constitutione *Ad supremam, 74. t. 1. nostri Bullarii.* Cum autem anno 1753. Carolum Franciscum Durinum, nunc S. R. E. Cardinalem, ad Papiensem Episcopatum promovissemus, & oblata nobis in Consistorio fuisset instantia, ut ipsi

honorem Pallii concederemus, petitioni quidem annuimus; sed facta tamen declaratione, nos ei Pallium deferre, non quidem ob titulum Archiepiscopi Amasiensis, sed ob privilegium Papiensis Ecclesiæ, cujus Episcopus ex iis est perpaucis, qui ab antiquis temporibus in quasi possessione hujusmodi concessionis esse dignoscuntur.

XVIII. De Orientalibus Patriarchis Catholicis aliàs disceptatum fuit, an si Pallium Latinum exposcerent, id eis indulgendum foret; in relationibus enim status suarum Ecclesiarum, ad Congregationem de Propaganda Fide de more transmissis, adinventæ quandoquæ fuerunt ejusmodi Pallii petitiones. Advocatorum Consistorialium Collegio adscripti, à Clemente XI. Pontifice jussi fuimus rem expendere; eaque demùm in particulari Congregatione, habita coram ipso Pontifice, ad examen revocata, affirmativer prodiit responsum, & consequenter Pontifex Latinum Pallium Patriarchæ Alexandrino concessit. Quæ à magno hoc Pontifice indulta fuit Pallii concessio, viam veluti Nobis stravit ad similes concessionem Pontificatus nostri tempore expediendas; inter quas, & illa recensenda est, qua hoc ipso anno vertente Patriarchæ Armenorum in Cilici Pallium detulimus in Consistorio habito die 22. Julii 1754. Quia verò, dum hujus Prædecessorem Pallio decoravimus in Consistorio diei 23. Septembris 1750. allocutionem habuimus, qua universa rei materies continetur, optimum censuimus hîc eam per extensum apponere.

VENERABILES FRATRES.

„Septimus supra trigesimum jam „præterit annus, ex quo, cum „Samuel Capasulis Patriarcha Alexan- „dri-

„drinus, post ejuratum schisma, Pallii
„honorem à Prædecessore nostro fel.
„record. Clemente Papa XI. per legi-
„timum Procuratorem humillimè pe-
„tississet; placuit eidem Summo Pon-
„tifici, plurimorum S. R. E. Cardi-
„nalium, ac Prælatorum, quos inter
„Nos ipsi fuimus cõoptati, Congre-
„gationem coram se habere.

„Congregatorum autem, uti evenire
„solet, non una fuit opinio, atque sen-
„tentia. Putabant quippè nonnulli,
„honorem Latini Pallii Patriarchis,
„atque Archiepiscopis Græcis mini-
„mè convenire; alii contra, numero
„licèt longè minores, inter quos fui-
„mus & Nos, factu optimum judi-
„cabant, Pallium, Patriarchæ Græco,
„si de ejus fidei integritate constaret,
„idemque humillimas huic Sanctæ
„Sedi preces porrigeret pro conse-
„quendo Pallio, quod proprium dig-
„nitatis suæ est ornamentum, Pal-
„lium, inquam, concedere. Inter
„plurimas, quæ ad hanc sententiam
„confirmandam tunc allatæ sunt ra-
„tiones, potissima ex Sancti Gregorii
„Magni gestis petita fuit. Cùm enim
„Orientales Illyrici Ecclesiæ Græco ri-
„tu proculdubidò uterentur, nihilomi-
„nùs tamen Magnus ille Pontifex Pal-
„lium mittere ad Joannem primæ Jus-
„tinianæ Archiepiscopum non dubita-
„vit. Ratam Nos ejus Consecrationem
„habere, dirigentes Pallium, indica-
„mus; quemadmodum in ejus epistolis
„legitur *tom. 2. Oper. edit. Parisien.*
„*ann. 1705. lib. 2. ind. 10. epist. 22.*
„*col. 585.* Hoc ipso honore decoratum
„etiam fuisse ab eodem Summo Ponti-
„fice Joannem Corinthiorum Episco-
„pum, Metropolitam Heladiæ, liquet
„ex alia ejus epistola *ibid. lib. 5. in-*
„*dict. 13. epist. 57. col. 788.* in qua
„hæc habentur: Pallium, sicut per
„epistolam postulastis, direximus. An-
„dreadam etiam antiqui Epiri Metro-

„litam honore Pallii donatum, testa-
„tur ejusdem Summi Pontificis epis-
„tola data ad Episcopos ejus Provin-
„ciæ, *ibid. lib. 6. indict. 14. epist. 8.*
„*col. 797.* in qua, inter alia, hæc le-
„guntur: Andreæ Fratri, & Coepisco-
„po nostro Pallium nos direxisse cog-
„noscite. Et, ut ad tempora minùs re-
„mota descendamus, tradidit Ianocen-
„tius III. Summus Pontifex Cardina-
„li à se in Armeniam Legato Pallium,
„ut eo Joannem Patriarcham Armeniæ
„Catholicum ornaret; uti ex epistola
„deprehenditur ejusdem Patriarchæ re-
„lata inter gesta illius Summi Pontifi-
„cis *num. 117.* ubi hæc habentur: Pal-
„lium à vestra Beatitudine delegatum,
„solemnitate celebri, ac cum omni hu-
„militate suscipientes, promissimus,
„&c. Cui exemplo conforme aliud est
„Gregorii IX. qui & ad Patriarcham
„Armenorum Pallium transmisit, &
„id, ut faceret, se se ideo permotum
„dixit, quia à summis Pontificibus De-
„cessoribus suis sic factum fuisse cons-
„tabat *epist. 368.* apud Raynald. ad
„*ann. 1239. num. 83.* Petitum à te Pal-
„lium, quod olim antecessoribus tuis
„fuit ab Apostolica Sede conces-
„sum, jam quasi præ nimia vetus-
„tate consumptum, &c. Fraternali-
„tati tuæ per Nuntios mittimus
„antedictos.

„Itaque cum his exemplis adductus
„prædictus Decessor noster Clemens
„XI. præfato Samueli Capasulis Pa-
„triarchæ Alexandrino Pallium con-
„cedere statuisset; Nos, qui eo tem-
„pore advocati Consistorialis finge-
„bamur, delecti fuimus, ut illud in
„semipublico Consistorio pro eodem
„Patriarcha postularem. Cui peti-
„tioni annuens summus idem Ponti-
„fex, post habitam piam, eloquen-
„temque more suo Orationem, Pal-
„lium concessit. Integra eorum acto-
„rum series refertur tum inter Con-

„sistoriales laudati Pontificis Oratio-
„nes, publica luce donatas, à *pag.*
„139. ad *pag. 156.* tum inter ejus-
„dem Brevia, & Epistolas typis
„impressas *tom. 2. pag. 316. &*
„*seq.* Hisce ergo vestigiis Nos pa-
„riter inhærentes, cum tempore
„nostri Pontificatus Romam venis-
„set Petrus Abrahamus Vartabiet,
„qui cùm esset Archiepiscopus Ale-
„pinus, ab Armenis Catholicis pos-
„tulatus fuerat in Patriarcham Ar-
„menia minoris, atque Ciliciæ, post
„confirmatam ejusdem electionem,
„admissamque in semipublico Con-
„sistorio, majori qua potuit solem-
„nitate, Pallii petitionem, mani-
„bus ipsi nostris in Pontificia, quam
„in Festo Conceptionis B. Mariæ
„Virginis Immaculatæ celebravimus,
„Capella, Pallium illius humeris im-
„posuimus. Neque ipsum solum, sed
„in aliis postea semipublicis Consisto-
„riis Cyrillum Patriarcham Antioche-
„num Græcorum Melchitarum, &
„Simonem Petrum Evodium, qui à
„Damascena Ecclesia ad Patriarcha-
„tum Antiochenum Maronitarum
„ejectus fuerat, quorum uterque
„Pallium à Nobis per legitimos Pro-
„curatores suos instanter, atque hu-
„militè postulaverat, post confirma-
„tam ipsorum electionem, pari hono-
„re decoravimus.

„Porro, cum ex hac ad meliorem
„vitam concesserit prædictus Petrus
„Abrahamus Vartabiet, Archiepis-
„copi Armeni, Clerus, & populus,
„juxta Orientalem disciplinam, ad
„supplendas defuncti Patriarchæ vices
„postulaverunt Jacobum Vartabiet,
„qui Alepinam Ecclesiam aliquot an-
„nos egregiè administraverat, sibi-
„que Petri nomen assumpsit. Illorum verò
„postulationes cùm Nos, audito priùs
„Congregationis de Propaganda Fide
„suffragio, admiserimus, ejus nunc

„nomine per legitimum Procuratorem
„Pallium à Nobis enixis precibus pe-
„titur. Novus hic Patriarcha vir pro-
„fectò est magni meriti; Archiepisco-
„palem Alepinam Ecclesiam rexit
„multa cum laude; pro amplificanda
„Fide Catholica Galatæ, Angoræ, &
„Alepi plurimùm laboravit; multas-
„que persecutiones ab hæreticis exci-
„tatas pertulit, cum ter carceribus
„inclusus, & bis in exilium fuerit
„amandatus. Quibus meritis illud
„etiam accedit, quod eum Patriar-
„cham habuit sibi proximè superio-
„rem, qui à Nobis honore Pallii
„donatus est. Neque quidquam inter
„utrumque discriminis intercedit, ni-
„si quod ille Pallium impetraturus
„Romam venit ipse per se, hic ve-
„rò per Procuratorem à se ad id
„muneris legitimè destinatum eam-
„dem à Nobis gratiam humiliter de-
„poscit. Qua in re quidquid anti-
„quioribus temporibus factum sit,
„quibus ut notat eruditus Scriptor
„Petit suis annotationibus ad Pæ-
„nitentiale Theodori, honor Pallii
„minimè concedebatur, nisi ii, qui
„Romam venissent, eumque per se
„à Summo Pontifice petissent; plu-
„ribus tamen ab hinc sæculis con-
„stevit Apostolica hæc Sedes Pallii
„honorem etiam per Procuratorem
„petentibus concedere, sublata quo-
„que consuetudine, sequentibus tem-
„poribus intròducta, Legatum mitten-
„di, quoties absenti, petentique Pal-
„lium elargiebatur.

„Itaque Pallium, quod electus
„Patriarcha minoris Armeniæ, atque
„Ciliciæ à nobis postulavit, concedi-
„mus; sermonemque hunc nostrum
„concludimus, ejus Procuratori in-
„jungentes, ut id ipsum nostro no-
„mine eidem Pallium tradens dicat,
„quod Nos ipsi Decessori suo præsentì
„olim diximus; scilicet Pallium non
„esse

esse dumtaxat dignitatis ornamentum, sicuti scripsit Sanctus Isidorus ad Erminium, juxta interpretationem Habert in notis ad Pontificale Græcorum; sed textum esse lana, non silino, & circa collum deferri, ad eam ovem significandam, quam cum esset amissa, bonus Pastor quæsit, invenit, suisque humeris impositam ad ovile reportavit."

XIX. Exhibitum Nobis non ita pridem fuit exemplum Litterarum Apostolicarum Leonis Papæ X. anno 1515. typis Cameralibus impressum, quibus Maronitarum Patriarchæ tunc existenti, nomine Petro, Pallium conceditur, idemque de corpore Beati Petri sumptum cum ipsis litteris eidem transmitti dicitur. Datæ sunt litteræ apud Sanctum Petrum ann. Incarnationis Dominicæ 1515. Kalendis Augusti, Pontificatus Leonis anno tertio. Leoniana concessio tum Nobis, tum fortè cæteris vocatis ad examen de Pallio Latino concedendo, aut non concedendo Patriarchis Orientalibus, ignota erat: at quatenus ejus notitiam habuissemus, nullum in ea à Nobis præsidium constitutum fuisset. Maronitæ quippè in sacris indumentis Latinos ritus, & mores sequuntur; veluti desumitur ex epistola Innocentii III. ad Jeremiam Patriarcham Maronitarum, quæ scripta fuit anno 1215. & cujus initium est: *Quia Divinæ Sapientiæ bonitas. En verba Epistolæ: Statuentes, ut Pontifices in Maronitarum terminis constituti, vestibus & insigniis Pontificalibus sibi congruentibus juxta morem Latinorum utantur, Ecclesiæ Romanæ consuetudinibus se in omnibus studiosius conformantes.* Qua de causa tum ipse Innocentius, tum cæteri ejusdem Successores, & ipse quoque Leo X. sacra Paramenta, Calices, & Patenas, Romano more elaboratas, tum ad Patriarchas

Maronitarum, tum ad ipsum Petrum liberaliter, & muneris titulo transmisserunt, ut eis in re sacra uterentur; veluti colligitur ex memorati Patriarchæ epistolis ad eundem Pontificem Leonem X. relatis t. 14. Collectionis Conciliorum Labbei col. 546. & seq. Quibus sedulo perpensis, nemo est qui non videat, Leonis factum erga Petrum Patriarcham Maronitarum, ineptum potuisse existimari ad comprobandum, quod aliis Patriarchis Orientalibus, diversum omnino ritum sequentibus, Latinum Pallium concedi deberet. Aptius pro ea re comprobanda profecto fuisset monumentum, quod præteritis mensibus invenimus inter Regesta Congregationis de Propaganda Fide; invenimus enim, die 9. Junii 1642. inter Theologos, & Canonistas, ad examen accitos sermonem habitum fuisse de concedendo, aut denegando Patriarchis Orientalibus Latino Pallio, quoties emissa Fidei Professione, pro eo obinendo preces & instantiæ fuissent exhibitæ, & communi calculo resolutum fuisse pro Pallii concessione, ad tramites textus in cap. *Antiqua, de privilegiis*; licet enim tempore, quo prodit prædicta Decretalis, duo Patriarchæ essent Latini Constantinopolitanus videlicet, & Antiochenus, reliqui tamen duo Alexandrinus, & Hierosolymitanus, erant Græci ritus, & tam iis, quam illis, facta legitur Pallii concessio. At, quod tunc à Nobis ignoratum prætermissum est, nunc à Nobis, post habitam resolutionis notitiam, libentissimè exponitur; cum ex eo mirificè confirmetur, quæ olim à Nobis dicta sunt, & quæ tum à Clemente XI. nostro Prædecessore, tum à Nobis postmodum facta sunt.

XX. Post hæc, ad petitionem Episcopi Quinqueecclesiensis redeuntes, adjicimus, optatam ab eo concessio-

sio-

sionem Pallii, & juris erectæ Crucis præferendæ, post dictatum à Nobis hoc caput indultam illi per Nos fuisse, servatis omnibus cautelis, & conditionibus superius indicatis; ut patet ex nostris Litteris Apostolicis super hoc editis hoc ipso anno 1754. Kalendis Septembris, quæ in tom. 4. nostri Bullarii inserentur.

CAPUT XVI.

De postulatis Episcoporum, qui aliquando in relatione status Ecclesiæ facultatem petunt abdicandi Episcopatum, aut se ad aliam Ecclesiam transferri rogant; deque nonnullis controversiis occasione translationum hujusmodi excitatis, & à sacra Congregatione definitis.

Venerabilis Cardinalis Bellarminus exiguum, sed satis notum Tractatum edidit de *Officio primario Summi Pontificis*, quem Clementi VIII. Pontifici Maximo inscripsit, nonnullas eidem repræsentans Ecclesiasticæ disciplinæ corruptelas, quibus occurrendum omnino esset. Pontifex autem haud passus est, opportunas responsiones abs se desiderari.

II. Quod sexto loco absurdum Cardinalis ad Pontificem detulit, inconsultæ fuerunt Episcopatum resignationes: Sexta res est Episcopatum resignatio sine legitima causa; nam, si tam arctum, ac penè insolubile vinculum inter Episcopum, & Ecclesiam, ut canones docent; unde fit, ut tam facile vinculum istud quotidie resolvi videamus? Alii, retentis fructibus Ecclesiam resignant; ac si quis uxorem repudiet, & dotem retineat. Alii, divites ex redditibus Ecclesiæ effecti, renuntiant Episcopatu, ut ad majora sibi viam ape-

riant. Alii, nepotibus Sedem renuntiant, ut specie renuntiationis possideant Sanctuarium Dei. Alii malunt in Romana Curia Referendarii esse, vel Clerici, quam extra Curiam Sacerdotes magni. Denique alii caventur aëris insalubritatem, alii proventus exiguos, alii populi proterviam. Sed Deus novit, an istæ justæ sint causæ resignationis, & utrum hujusmodi Episcopi quærant quæ sua sunt, an quæ Jesu Christi." Clemens verò VIII. sextæ huic expositioni hoc reddidit responsum: "Nos resignationes difficillimè admittimus, non nisi examinatis causis in Congregatione rerum Consistorialium; & aliquando admittimus, ob ineptitudinem resignationum."

III. Proposito itaque postulato de Ecclesia abdicanda Congregatio Concilii rescribere facilè posset, ut Episcopus orator Congregationem Consistorialem adeat; huic quippè rescripto ipse Clemens VIII. viam veluti stravisse videtur. At retenta, quam superius insinuavimus, methodo, aptius fortè videri posset responsum, si Episcopo demonstraretur, nullam planè Episcopatus resignationem à Pontifice probari, aut admitti, nisi canonica allata causa, eademque judicandi, agendique rationem servari à Congregatione Consistoriali, quoties illi hujusmodi precum examen à Pontifice delegatur; canonicas autem causas recenseri in Decretali: *Nisi cum pridem, de renuntiatione*; has verò, quamvis numero plures recenseantur, ad unum tamen veluti fontem universas referri; ut scilicet tunc demum, & non aliàs, liceat Episcopo Ecclesiam dimittere, cum clarè pateat, ipsum concreditæ sibi plebis saluti prodesse amplius non posse; uti perspicuis verbis statutum legitur in Decretali *Licet, de Regular.* ubi